

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K., negyedévre 3 K., — 2.
Vidéken " 9 K., " 4 K., 60 F.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint az udvarban.

Egy pár szó.

A csatornázási vállalathoz.

Mikor egy város ilyen közegészségügyi intézményt létesít, két szempont vezérli. Az egyik az, hogy a csatornázási mű oly drága kincs, hogy minden pénzt megér. A másik szempont a takarékoság szempontja: megszerezni a legjobbat, de a lehető legolcsóbban.

Kérdés, hogy ez utóbbit szem előtt tartottuk-e akkor, midőn a vállalatot a látszólag legolcsóbb ajánlatot tett Fried és Adorján budapesti vállalkozó cégnek adtuk ki? Sajnos, ez iránt egészen komoly aggályaim merültek fel. Aggályaimat közöltem az irányadó körökkel is. Mi lett a dolog vége? Az irányadó körököt szakértőjük megnyugtatta és így a szerződést a vállalkozó céggel megkötik. Engem azonban a szakértő fölvilágosításai egyáltalán nem nyugtattak meg, sőt azon okból, mert a műre

vonatkozó költségvetést néhány átvizsgált pontjában a leghatározottabban irreálisnak találtam, aggodom azon bizony bekövetkező veszély miatt, hogy a város az előirányzott másfél millió vállalati összegre a szokásos 20 százaléknyi többlet-munkán felül is százazreket fog ráfizetni.

Kötelességem rámutatni arra a körülményre, amiből ezt következtetem. Kiindulási pontul szolgáljon az, hogy a vállalkozó az olcsóbb munkálatokra olcsóbb egységárakat ajánlott, míg a drágább munkálatokra szinte hallatlanul méregdrága árakat szabott. Azonban így is olcsóbb egy másik vállalkozónál körülbelül 100,000 koronával.

De csak látszólag olcsóbb. Mert az általa drágán vállalt drága munkálatoknál annyi pótmunkára van kilátás, hogy ezt a százezer koronára menő különbözetet háromszorosan, sőt négyszeresen is visszaszerzi a pótmunkáknál, természetesen a város mérhetetlen kárára!

De lássuk a számokat!

A vállalkozó eég a betonmunkákra 1:7 keverési arányban m³-ként 52 koronáért tett immár el is fogadott ajánlatot. A legolcsóbb ajánlat e munkáknál 37 korona volt. A különbség tehát m³-ként 15 korona. A vállalkozó cég ennyivel drágább.

Nem kérdelem én itt, hogy a vállalkozó cég miért vállalta az 1:7 keverési arányu betont 52 korona egységárban, amikor a kufurásoknál a sokkal finomabb 1:5 keverési arányu betonmunkát m³-ként csak 40 koronáért vitte ki? E kérdésre még talán a szakértő urak se tudnának felelni, csak csodálkoznának azon, hogy ugyanaz a vállalkozó cég, amely az olcsóbb munkákra feltűnően szolid ajánlatot tesz, az ilyen, a vállalati munkák közt legdrágább munkálat árát oly egységárban szabja meg, hogy eljárása sok tekintetben hasonlít az érvágáshoz.

En a vállalkozó cég ez eljárását — mint már fentebb említettem — a várható többlet-munka

Valódi BORSALINO KALAPOK Debrecen és vidéke részére csak Feketénél kaphatók.

A bányarém.

Pipafüst és illatos feketekávé mellett titokzatos dologról beszélgettünk. Spiritizmusról, meg miegymás természetfölötti, véges emberi elmének föl nem fogható rejtelmességekről. Hát persze, hogy mind-egyikünk tudott valami érdekes históriát, a melyben a tulvilági hatalmaknak nagy szerep jutott. A nyugalmazott bányamérnökről tudvalevő volt, hogy nem hisz se istent, se embert, így hát nagy érdeklődéssel figyeltünk, mikor szót kért.

— Igen, kezdte, nekem is volt ilyen esetem s bár egy pillanatig se hittem, hogy titokzatos erők játszottak közre, mégis megszöktem, a helyett, hogy a rejtély nyitját kutattam volna. Talán azért, mert olyan tragikus volt a lefolyása. Harminc esztendeje már, hogy megesezt, de oly elevenen látom magam előtt most is, mintha csak az imént történt volna. Fiatal, ambiciózus mérnök voltam s a legnagyobb gyönyörűségem technikai problémák kutatásában tellett. Mint bányamérnöknek, jó nevem volt szakkörök-

ben, meg se lepett hát, mikor egy szép napon egy romániai részvénytársaság fényes feltételek mellett, a tulajdonában levő szénbánya üzemének vezetését följánlotta. Elfogadtam s egy ügyes emberemet, Gaston Peyronx-t is magammal vittem.

Elhagyott, szomorú vidék volt biz' az, valahol az isten háta megett. Szomorú, kopár hegyoldalon egy sereg szürke, nyomoruságról beszélő kunyhó. Valamivel beljebb, a lakás alján, a bánya bejáratával szemben egy nagyobb, világossárgára meszelt épület. Az igazgatóság háza. Valóságos palota a sok szomorú viskó között. Ott volt az én lakásom is.

Langyos, őszi estén érkeztem meg az emberemmel, a ki ugyancsak dörmögött a kietlen környék láttára. Másnap jelentkezett nálam a bányafelügyelő. Elszórt arcú, öreg ember. Lementünk együtt a bányába. Látni akartam minél előbb az új birodalmamat. Az öreg felügyelő kalauzolt. Már vagy egy órája voltunk odalenn, mikor a bánya egy elhagyott, szemlátomást műveletlen részéhez értünk. Szélesen vágott ut vezetett oda. A

vezetőnk keresztet vetett magára s szólanul tovább ment. Meglepett a dolog. Visszahívtam.

— Hát ide nem nézünk be, öreg?

— Nem, domnule, ott még a madár se jár.

Izgatott a dolog.

— S ugyan miért? — kérdeztem.

— Hát azért, mert ott a bányarém. Emberemlékezet óta nem jár arra istenhívó ember, sok esztendő óta nem nyul hozzá senki s a ki megpróbálta, mind ott pusztult el. Védi a bányarém, nem tűri meg, hogy onnan szénét hozzunk.

Mosolyogva szóltam:

— Már pedig én látni akarom azt a szörnyeteket.

Az öreg bányafelügyelőt se szép szó, se fenyegetés nem tudta rávenni, hogy velünk jöjjön, magunk indultunk hát neki a veszedelemnek. Két magas fal között haladtunk. Csakugyan rég nem járhatott arra ember. Pedig gyönyörű, gazdag anyag. Pár száz lépésnyi utat tettünk meg a tompa

Vanger Sándor

Párisi mintára berendezett női divatszalon. Tavaszi és nyári újdonságok.

Készít a legelőnyösebb árak mellett: alkalmi és menyasszonyi tolet-

Batthyány-u. 1. Telefon 216. sz. teket, costümök, színházi belépőket. Gyászruhákat a legrövidebb idő alatt.

Parkett raktár

kartellen kívül nagy választékban **BLASKOVITS** ipartelepén Postakert 4. szám. (Telefon 154. szám.) Versenyen kívüli legolcsóbb árak.

nagy mennyiségének tudom be. És ebben találok a magyarázatát annak is, hogy miért lesz sokszor a legolcsóbb ajánlat a kivétel után az összes ajánlatok közt a legdrágábbá.

A cég által m³-ként 52 koronáért vállalt betonmunka ugyanis a költségvetésben 9400 m³-ben lett előirányozva. Kiszámítottuk, hogy ebből a különböző méretű csatornákra a költségvetés szerint 8263 m³ esik és így az aknákra (ellenőrző-, bukóaknák és vízbeömlők) 1137³ jut.

Am külön számítást teszünk az aknák köbmennyiségére vonatkozólag és úgy találtuk, hogy ezek köbmennyisége nem 1137 m³, mint amennyi a 9400 m³ végösszegbe csak úgy bele van bujtatva, hanem 2554 m³. Tehát csak itt, ez egy tételnél 1417 m³ előrelátható többletmunka mutatkozik.

Kérdem a szakértő urakat, úgy azokat, akik a költségvetést összeállították, mint azokat, akik azt felülvizsgálták: reális-e az a költségvetés, amely az előre látott, sőt számszerűleg is megállapított mennyiséget nem tartalmazza? Aki erre igennel mer felelni, adja vissza a diplomáját! De én, a laikus azt mondom, hogy a mű költségvetésének realitásában már ezen egy hiba folytán sem tudok bizni s már ezen egy hiba miatt is félek, sőt nagyon félek attól, hogy kevés az, amit látunk és annál több az, amit nem látunk.

Nincs felvéve a költségvetésbe az 1000 m³ betont igénylő üllepítő medence sem, amely a tisztító telepen lesz felállítandó. Erre nézve a városi szakértő azt a megnyugtató kijelentést tette, hogy a vállalathoz

nem tartozik. Az irányadó körök e kijelentésre megnyugodtak — én nem. Ne éljek száz évig, ha ez is nem olyan pótmunka lesz, mint a többi. Persze m³-ként 52 korona egységárban!

Eddig tehát az én észleletem szerint 2417 m³ pótmunkára van kilátás. De láttam egy kis bizonytalanságot a főcsatornánál is. Ez a Miklós utca végétől a Varga kert mellett kifelé, egészen a tisztító telepig fog haladni s a vállalat legnagyobb csatornája. A tisztító telep helye még nincs megállapítva, tehát e csatorna hosszúsága is bizonytalan. A költségvetésbe 1200 folyóméter van felvéve. Am a laikus is látja, hogy a vargakerti házak és nyaralók mellett, azok közelében a tisztítótelepet fölállítani nem lehet, de ki kell helyezni azt egészen a szoboszlói vasut mentén levő lapályig, amely legalább 2000 méter távolságra van. A főcsatornánál tehát a különbség 800 folyóméter. Ez a költségvetés szerint (1 fm. = 1836 m³) 1468 m³-t tenne ki. Ez is pótmunka lesz. Ennél is rá kell fizetni a városnak a drágább egységárakban. De nem baj! A szakértő ur megnyugtatót, legyünk nyugodtak!

Számításom szerint tehát — csak az észlelt egynehány tételből következően — 3885 m³ többletmunkára van a betonműveknél kilátásunk. Ezt hozzáadva a költségvetésbe fölvevett 9400 m³-hez, kapunk 13285 m³ összeget. Ha ezt megszorozzuk 15³-tel, mint amennyi koronával m³-ként drágább a mi vállalkozónk, kijön 199275 korona. Tehát ami olcsó vállalkozónk éppen 99275 koronával drágább — csak e néhány adat szerint is — mint az

utána jövő drágább vállalkozó volt. De még ez semmi! Vedd barátom a 13285 m³ előrelátott betonmunkához a szokásos 20% többletet és kapsz egy másik számot, egy nagyobb: 265.700-at, amely szerint a legolcsóbb vállalkozó megint 66.435 koronával drágul. És menj tovább, menj mindaddig, amíg csak egy olyan tételt találsz a költségvetésben, amelynél a mi vállalkozónk ajánlata drágább volt, mint a többi, annak dacára, hogy némely munkáknál hallatlanul szolid és olcsó volt árai megszabásában!

Az irányadó Lőrök megnyugodtak, én nem. Rosszul, nagyon rosszul indul a dolog. Hatszázezer korona póthitelt szavaztunk meg a múlt közgyűlésen. Jóformán azt sem tudtuk, mire? A csatornázás céljára 1.900.000 korona áll most rendelkezésre, holott a vállalati összeg csak 1.500.000 korona. Mire kell tehát a 400.000 korona többlet? Pótmunkákra. És vajjon elég lesz-e ez, nem kell-e még több is?...

Ne sokat kérdezz polgártársam, csak fizess!

Dr. Révi Nándor.

A válság megoldása.

Andrássy megy.

Justh lesz a belügy-miniszter.

Wekerle miniszterelnök tegnap Budapesten tartózkodott és több politikust fogadott. Ezek egyike a következőkben mondta el impresszióit lapunk tudósítója előtt:

„Wekerlét nagyon jó kedvében ta-

világításu márvány-folyosón, mely egyszerre valóságos kerek teremmé szélesedett. Akárhogy kutattam is, semmiféle eltűnő dolgot nem tudtam észrevenni. Peyronx hirtelen megfogta a karomat s meglepetten fölkiáltott:

— Nézze csak, mérnök ur. Milyen furcsa.

A terem velünk szemben levő falára mutatott. Odasiettünk s amit láttunk, csakugyan furcsa dolog volt. A márványfalból néhány centiméternyire egy tömb emelkedett ki, mely egy hatalmas emberi alak elmosódó körvonalait mutatta. Az egész márványba vésett domborműnek látszott. A jobb kezében buzogányt tartott, melynek korongalaku, rovátkás feje tisztán kiállt a tömbből. Mintegy tiltólag, útésre emelve tartotta maga elé. Nem emberkéz munkája volt, a természet titokzatos alkotása. A meglepetéstől némán, megdöbbenve álltunk a különös forma előtt. Egyszerre csak megszólalt Peyronx. Nevetve mondta: — Furcsa, az már igaz. De hogy ettől félni kellessék! Ezek az állatok ettől az alaktól nem mernek

erre dolgozni, holott a legértékesebb anyag éppen itt van. Pedig, ha valaki belevágná a csákányát s eltüntetné, a buta babonájuk is megszűnnék. Vagy agyonvernék érte az embert.

Nem tetszett valami a hangjában. Lehet, hogy a nagy esőnd tette, vagy talán az elhagyatottság, mely oly nyomasztóan nehezedett az egész környezetre, de olyan különös csengése volt. Szinte megborzongtam tőle.

— Menjünk, szoltam. Majd csak elrendezzük valahogy a dolgot.

Elindultunk visszafelé s magam se tudom hogy, hogy nem, de valahogyan gyorsabban mentünk, mint odamenet. Künn az ut torkolatánál az öreg bányafelügyelő tágra meredt tekintettel fogadott. Nyilván nem fért a fejébe, hogy elevenen kerültünk vissza.

Aznap este korán feküdtem le, másnap korán akartam fölkelni. Nehéz álmom volt. A szénemberrel viaskodtam. Rettentéseket suhintott felém a buzogányával, az

én csakányütéseim meg mind lepattantak róla. Hajnalodott, mikor fölébredtem. Peyronxnak, aki a szomszéd szobában aludt, hült helye volt. Az ágyáról láttam, hogy le se feküdt.

Kerestem, kutattam, kérdezősködtem utána. Senki se látta. Hirtelen iszonyu sejtelem fogott el. Szinte futva siettem a bányába, egyenesen az elhagyott utnak. A terem torkolatánál a réműlettől szinte megkövülten álltam meg. A szénember lábánál egy alak feküdt. Peyronx. Halott volt. A homloka betörve. Rajta valami kerek tárgy nyoma. Onkéntelenül fölpillantottam. A szénember buzogányának korongformájú feje éppen a sebre illett volna. Peyronxtól jobbra csakány feküdt, balra kézi lámpás. Még égett s sápadt lángja rémes fényvel világította meg a jelenetet.

Magam se tudom, hogy kerültem fölismét a friss levegőre. Másnap eltemettük szegény fiut s még az este utban voltam hazafelé.

Halász Zsigmond.

Valódi Borsalino és amerikai kalapok Lengyelnél Piac-u. 43.

Brassay fényképész műterme Szent-Anna utca 5. szám alatt, az ünnep napokon egész nap nyitva lesz.

láltam. Minden szava azt fejezte ki, hogy nem látja sötét színben a jövőt. — Az igaz, — mondotta a miniszterelnök, — hogy husvét után belső válság lesz, mi le is fogunk mondani, de ebből nagyobb baj nem lesz; a dolgokat hamar rendbe fogjuk hozni, mert a jó akarat a kibontakozásra minden oldalról meguyilvánul.

Ezután a miniszterelnök a tarthatatlan pártviszonyokról beszélt és a fuzió szükségességét hangoztatta. Még azt is mondotta, hogy a választói reformot okvetlenül meg kell csinálni, mert e nélkül békés fejlődés nem képzelhető.

Ugron Gábor egyszer úgy jellemezte Wekerlét, hogy nagy szerencséje van és hogy nagy mértékben optimista. A miniszterelnök fenti kijelentéseiben is nagy optimizmus nyilvánul meg, de lehet, hogy ennek alapja is van. Mert nem kell azt hinni, hogy a bankkérdésben az egész ország a Justhék és Hollókék politikáját követi. Politikai körökben lassanként az a meggyőződés ver gyökeret, hogy a függetlenségi párt zöme nem velük, hanem Kossuthtal fog menni. Ezen alapszik a Wekerle optimizmusa is.

Hogy Wekerle milyen formulát készít elő a kibontakozásra, azt még legszűkebb környezetete se tudja. Azt azonban bizonyosra veszik, hogy Andrássy Gyula gróf okvetlenül megvált állásától. A belügyminiszteriumban azt mondják, hogy Andrássy már pakkol és mindjárt husvét után megy. Andrássy távozásának nem annyira a bankkérdés, mint inkább a választási reform elődázása az oka.

Egy politikus a minap azt mondotta, hogy a mostani válságnak inkább személyi, mint tárgyi okai vannak. Ezért a személyi részt kell megoldani. Mint értesülünk, a kibontakozásra irányuló kísérletek ez utóbbi irányban folynak és Wekerle elsősorban most azon fáradozik, hogy Justh fogadja el a belügyminiszteri tárcát és egyezzen bele a közös bankszabadalomnak 1917-ig való meghosszabbításába. Azok, akik a Wekerle ügyességére esküdni szoktak, nagyon biznak abban, hogy a válságnak ilyen irányban való megoldása sikerülni fog.

Az iparművészeti kiállítás megnyitása.

Debrecen, április 8.

Tegnap délelőtt nyílt meg nagy ünnepélyességgel a iparművészeti kiállítás, melyet az Országos Iparművészeti Társulat közreműködésével a kerületi kereskedelmi és iparkamara rendezett.

A kiállítást megnyitó ünnepi gyűlés a Kereskedő Társulat dísztermében 10 órakor kezdődött.

A díszes, diadalives kapuzaton át nagy tömegben gyűlt a közönség, mely rondkívüli érdeklődést tanúsított a megnyitás iránt.

Jelenvoltak: Szűry János miniszteri tanácsos és Rambovszky Jenő miniszteri osztálytanácsos és Pechar Gusztáv iparfelügyelő, a kereskedelemügyi miniszter képviselőjében; a védnökök közül Weszprémy Zoltán, ifj. Perényi Zsigmond báró, Vay Gábor gróf, Falussy Árpád dr. főispánok, Kovács József, Debrecen város polgármestere.

Az Országos Magyar Iparművészeti Társulat küldöttségének tagjai: Alpár Ignác, Zsolnai Miklós, Nádler Róbert, Kopsily Döme, Czákó Elemér. Az Országos Kiállítási Központ főtitkára és az Országos Ipar-egyesület igazgatója: Gelléri Mór. Gyömrői Manó, Sugár Ignác kamarai titkár. Némethy János belügyminiszteri tanácsos.

A máramaros megyei küldöttségében Szabó Sándor alispán és Balog Mihály nagyrépost is megjelentek. Helyből jelenvolt a város és Hajdumegye tisztviselő kara, közhatalóságok és intézetek vezetői. Köztük városi kalapok nagy száma, előkelő hölgyközönség foglalt helyet.

Ünnepi gyűlés.

A gyűlést Szent-Királyi Tivadar kamarai elnök nyitotta meg, üdvözölve a közönséget, kinyilvánította, hogy a kamara kívánta az ünnepélyes alkalmat, hogy a kereskedelemügyi miniszter ur és Debrecen város anyagi támogatásáért és a védnökök erkölcsi támogatásáért és az Iparművészeti Társulat önzetlen, buzgó közreműködéséért háliját kifejezhesse.

Utána Alpár Ignác, az Iparművészeti Társulat alelnöke üdvözölte a kamarát és a rendezőket.

Weszprémy Zoltán főispán a kultusz miniszter üdvözlését tolmácsolta.

Azután Szűry János miniszteri tanácsos a kereskedelemügyi miniszter nevében megnyitotta a kiállítást és a miniszter szerencsekívánatait közölte.

Végül Szent-Királyi Tivadar elnök bemutatta a kiállítás rendezőjét: dr. Rácz Lajost, kinek vezetésével hosszú menet indult az udvari épületekben elhelyezett kiállításba; utközben a társaságról fényképfelvétel készült.

A kiállítás.

A kiállítás bejáratánál a közönség a kamarai kerületbeli műiparosok osztályába jut és egyenesen egy modern uri lakásba lép be. A bejáratól hármastágozatu folyosó vonul, mely a különálló egyes butordarabokat bemutató kiállítóknak van átadva. Néhány szép szekrényt találunk itt. E részben van a jegypénztár és tárgy elárúsító iroda is. E helyről, honnét a lakásba is láthatni, izléses előszobába lépünk, melyet Vankó András debreceni asztalos készített. Innét vezet ajtó a fogadó szobába, mely a világhíres Horti Pál kiváló terve után Vojta Géza debreceni asztalos és Szántó Zsigmond kárpitos alkotása; valóságos műemkek e berendezés.

Az előszobán át a lakás nagy halljába jutunk, melyben ismét egyes butordarabokat találunk, köztük egy pompás börgarnitúrát Köhler Lajos debreceni kárpitosól. Itt pompás hatása a Maróti tervezete, hatalmas bronz-falikut, mely egyik kiváló dísz a kiállításnak.

A hallból látni a hatalmas aranyu ebédlőbe; ez Horti Pál terve után Schvarcz Vilmos debreceni butorgyáros munkája. Tökéletessé teszi a hatást, hogy az ebédlő teljesen fel van szerelve. Árdáoházi háziipar-

rosok szőtte damaszt, Szandvik-ezüst, Kossuth-üveg és Fischer-porcellán teszik teljessé a felszerelést.

Az ebédlő mellett, kedves kis tálaló fülkén keresztül, melynek pompás üvegmozaik ablakai vannak, ügyes magyar-stilű konyhát látunk; Besenyey Gyula debreceni asztalos terve után, műhelye tanoncai csinálták. A konyha is teljesen fel van szerelve, tűzhelyel és edényekkel.

Tovább menve, uri dolgozó szobát találunk; gyönyörködtető, izléses s emellett végtelen praktikus alkotás. Killer Ede debreceni butorgyáros készítette. Egyike ez a leghatásosabb berendezéseknek. Remeke a butoriparnak. E fülkében feltűnik Sáfár Miklós debreceni műlakatos vörösrézből domborított díszmü órája, mely Förck Ernő tanár terve után készült.

Szemközt társalgót találunk, melyet Janszky Béla terve szerint Varga József debreceni butorgyáros készített. Igen jó hatása e természetesen színben hagyott tölgyfa butorzat, kékeszöld Zsolnai-mokett behuzatával. Kedves, magyaros vonalaival tűnik fel a berendezés.

Végül a hálószobát találjuk, melyet Toroczky (Wiegand) Ede terve után a Karcagi asztalos-szövetkezet készített; a szürke fajú, eperszín behuzatu és díszü butorok igen kellemes hatásúak. A hálószoba ágyberendezéseit Kardos László debreceni főhősnemű nagykereskedő szállította.

A kiállítás modern lakását és az Iparművészeti Társulat termét is Kissling Rudolf budapesti lámpagyáros látta el gyönyörű villamos esillárokkal. Sajnos, tűzbiztonsági szempontokból nem lehetett villamos áramot bevezetni, így a lámpák csak díszítésre vannak.

A kamarakerület osztályának további csoportja a népművészeteké; feltűnést keltenek itt a Debrecen vidéki néprajzi tárgyak, melyeket a városi muzeum és több magángyűjtő állítottak ki. Igen színes képet ad a sok érdekes paraszt fazekas munka. Köztük különösen a kiváló Badár Balázsé. Nagy hatásúak a magyar szücsök selyemmel varrottas bundái és kabátkái is; e csoportnak ezek különösen becses tárgyai. Érdekes anyag a sásfonás-tárgyak csoportja is. Megfigyelést érdemelnek a népművészeti képfelvételek is. Nagyon szép vessző és spa nyolnád butorokat mutat be az ugocsamegyei iparfejlesztő bizottság.

Továbbmenve, a kézimunkaosztályba jutunk, melynek folyosóján a máramaroszigeti államilag segélyezett szövő-hímző tanműhely pompás, szövött függönyeit és szőnyegeit találjuk. A kézimunka-teremben is folytatását találjuk ez anyagnak, a tanműhely gyönyörű máramarosi himzéseiben. Ugyanitt vannak a földmívelésügyi miniszter hegyvidéki kirendeltségének árdáoházai munkatelepe művészi szmirna-szőnyegei is. Feltűnést kelt a debreceni nőipariska hímzés-gyűjteménye is. Különös figyelmet érdemelnek Dávidházy Kálmán és Antalffy Ferenc bórdíszművesek gyűjteményei is, melyek bórintarzia, bórbatik, bórversés, bór-domborítás kiváló munkáiból kiváló darabokat mutatnak be.

A folyosó másik szakaszán fémpipari tárgyak csoportja van; feltűnnek itt Losonczy János debreceni műlakatos, Orosz István nagykarolyi műlakatos, Rubin Bernát nagyszöllősi, Drágus István nagykarolyi bádógos, Varga János debreceni rézműves munkái. Nagyon szép Sáfár Miklós vörösréz hűtője is.

Innét az Iparművészeti Társulat osztályába érünk. Elsősorban is szembeötünik a

Gumi gallérok és köpenyek megérkeztek Halmágyinál.

1909. évi

felülbélyegzéssel illetve hitelesítéssel, ugymint: Tizedes mázsa, Egyensúly mérleg réz és márvány-lappal, Vas és réz sulyok, már kaphatók:

Bészler és Dávid
vaskereskedőknél.
Debrecen, Piac utca 7. szám

Zsolnay-féle világhírű edények. Nagy és szingazdag gyűjtemény ez, figyelmes meg szemlélésre bilincselő. Zsolnay munkáit dicsérni fölösleges, annyira híresek már.

Gyönyörű magyar csipkékből és himzésekéből hatalmas gyűjtemény van ez osztályban. Különösen a Dékány-féle halasi és a csetneki csipkék tűnnek fel. Mellettük pompás sorozat bőrmunka van, Tull Ödön, Nádler Róbert, Fischhof Jenő stb. kiváló munkái.

A Társulat osztálya még a legkülönbözőbb textil, üveg és kerámia, fa és fém-tárgyak oly tömegét mutatja be, hogy külön felsorolásuk szinte lehetetlen.

Igen szép bronz-szobrok teszik teljessé ez osztályt. A kiállításban, diszítésül, igen sok jó képet is találunk.

Nagyon kedves hatása a kiállítás területén szerte alkalmazott eleven virágdisz, mely barátságossá teszi minden részletét.

A kiállítás pompás dekorációját Kissling János asztalos, Pauncz és Kovács kárpitos és Kurbel József festő, budapesti kiállítás-dekorateur speciálisták végezték kiváló sikerrel.

A kiállítás megnyitása után a bíráló bizottság tartotta meg tanácskozását. Kidományoztak két állami érmet és igen számos kamarai kitüntető érmet.

A banket.

Délután egy óraker fényes banket volt a Royal nagytermében, melyben igen nagy számmal jelentek meg és vidám hangulatban ünnepelték a nap sikerét, melyért méltán illeti dícséret azokat, akik megvalósították Debrecen e régi kívánságát és oly pompás, magas színvonalu iparművészeti kiállítást rendeztek, amilyen, tartalmát és külső képét egyaránt tekintve, még vidéken ezideig nem volt.

Jelen voltak a banketen: Szüry János, Rambovszky Jenő, Némethy Károly min. tanácsosok, Wessprémy Zoltán, Vay Gábor gróf, Perényi Zsigmond báró főispánok, Alpár Ignác, Zsolnay Miklós, Geiléri Mór, Nádler Róbert, Szabó Elemér, Gyömrői Tivadar, Györgyi Kálmán, Kovács Gyula, Szabó Sándor alispánok, Kovács József Debrecen polgármestere, Májerszky Béla Nyiregyháza polgármestere, Uhlarik Béla, Kernhoffer József, Csanak János orszgy. képviselő, Péntes Sándor árvaszéki elnök, dr. Czeglédy Mihály vármegyei főügyész, Magoss György városi főügyész, Király Gyula, Szabó Kálmán, Csóka Samu tanácsosok és más közigazgatási hatóságok fejei. A város legelőkelőbb iparosai és kereskedői.

Többen szólaltak fel a banketen. Szüry János beszédéből a következőket emeljük ki:

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter ur nevében és Szerényi József államtitkár ur megbízásából is üdvözlöm a kamarát és a kamarakerület iparosságát. Az, amit a most megnyitott iparművészeti kiállítás például a lakásberendezési iparban produkált, a legkényesebb ízlést is kielégítene. Ugyisintén a népművészeti csoport is olyan anyagot mutat be, amely rendkívül figyelemre méltó. Végül a kamarát, az iparművészeti Társulatot és a kiállítás rendezőit élteti.

A kiállítás belépő-jegyei.

A kiállítás rendezősege ezuton értesíti a közönséget, hogy csütörtöktől kezdve a kedvezményes jegyek kiadása megkezdődik. Ezeket igénybevehetik az iskolák növendékei, továbbá az ipari-kereskedelmi alkalmazottak; az ily jegyek ára 20 fillér. A rendezőség különben elhatározta, hogy a 80 filléres rendes belépti jegyek árát, melyekkel csak a megnyitás napján keletkező torlódást kívánták főleg elkerülni, a mai naptól kezdve végleg 50 fillérré le-

szállítja, hogy minél többeknek tehetővé tegye a kiállítás ismételt megtekintését.

A kiállítás-rendezők ez intézkedése valóban helyes és kívánatos, hogy a kiállítás fokozódó látogatottságát is eredményezze, mert ilyen kiállítás Debrecenben talán nagyon hosszú ideig nem fog lenni.

A közönség egyébként az első nap is olyan érdeklődést tanúsított, mely minden várakozást meghaladt.

A kiállítás nyitva d. e. 9-12 óráig, d. u. 3-5 óráig.

TÁRSAS ÉLET.

Az utolsó kívánság. — Dadog.

Egy börzianer, a ki nemrég halt meg, egyike volt a legkedélyesebb és legtréfásabb embereknek. Ő követte el kollégái rovására a legtöbb viccet; de meg kellett adni neki, hogy a saját rovására sem kimélte a tréfáit.

A mikor nagyon rosszul volt már, meglátogatta egy barátja. Alig ismert rá, oly rossz állapotban volt szegény. De beszélni még tudott s a látogatót még mindig a régi, ravasz szemhunyoratással fogadta.

Betegágya mellett ott volt a felesége is, a ki aggodalmas arccal leste a beteg minden kívánságát.

X. egyszerre csak felült ágyában és így szólt az asszonyhoz:

— Fiacskám, eredj, öltözz fel 'és vedd a legszebb ruhát magadra. A butonjaidat is akaszd a füledbe, hogy szép legyél.

Az asszony ijedten nézett férjére. Azt hitte, hallucinál.

— De, drágám! — hebegte.

— Csak öltözz fel szépen, a hogy mondtam?

— De... miért?

— Mert most jönni fog a halál angyala; hátha beléd szeret és téged visz el énhelyettem.

Kedves gyermek-viccet közöl velünk egy apa.

A nyolc esztendő kis fiával sétál az utcán. A gyerek azzal szórakozik, hogy egymásután olvassatja az utcai cégtáblákat. Egy férfdivat-üzlet elé érkezve, a gyerek elolvassa a cégtáblát:

Takács A. Antal.

Aztán nevetve fordul apjához:

— Ugy-e papa, ennek a divatüzletnek a tulajdonosa — dadog?

Életunt cigány.

Mellbe lőtte magát.

Nyomor elől a halálba.

Tétlen község cigány-telepének szenzációja van. Szerda hajnalban egy revolverlövés durranásának zaja vegyült belé az ébredő cigány-telep csendjébe. Az egyik cigány megunta az életét és agyon akarta magát löni. Szívének irányította a gyilkos fegyvert, de a belőle kiröppenő golyó célt tévesztett és szíve mellett hatolt testébe, de így is életveszélyesen megsebesítette.

Varga Lajos huszonnégy éves muzsik, az életunt cigány. A debreceni királyi ügyészségtől a napokban valami idézést kapott bűnügyben, mely miatt elítélték volna. E feletti félelmében követte el tettét. Szer-

dán bentjárt Debrecenben és revolvert vásárolt. Este érkezett haza és nyugodni tért. Hajnali két óraker hirtelen felugrott ágyából, kiszaladt kis házikójából, mely előtt revolverével meglőtte magát. A golyó a tüdejét átfurta és az első és második borda közé hatolt.

Az öngyilkosság nagy pánikot keltett a cigányok között, kik rémülten futottak a község házára segítségért. Az életunt cigány állapota oly súlyos, hogy életbenmaradása órák kérdése.

A tetéleni előjáróság telefonon értesítette a cigány öngyilkosságáról a debreceni királyi ügyészséget, mely halál esetére a temetési engedélyt megadta.

VÁROSHÁZA.

Az utcák locsolása. Az utcai locsolásra hirdetett pályázat iránt nem volt érdeklődés, mert csupán egyetlen ajánlat érkezett, amelyet délelőtt 11 óraker bontott föl a bizottság Körner Adolf elnöklete alatt. Jelen voltak még dr. Magoss György tiszti főügyész, Borsos József építész, Király Gyula tanácsnok és Rankay Jenő számtiszt. Az ajánlattevő Lindenfeld József, aki 2 lóval a napi locsolást 8 koronáért végzi.

Jóváhagyások. A belügyi kormány most érkezett leirataival jóváhagyta a városi törvényhatóság közgyűlésének a város csatornahálózatának kiépítéséhez szükséges 1.400.000 koronás kölcsönnek a 16 millió nagykölesön terhére való fölvételére és a Bethlen utca 39. sz. a. Irinyi féle ház megvételére vonatkozó határozatait.

Halálos szerencsétlenség.

Felborult szénásszekér.

Egy fiatal suhanc tragikus halála.

Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap Hajduböszörményben, az ottani vasuti állomás közelében. Egy fiatal suhanc-kocsis szénával megrakott szekérrel hajtott keresztül a vasuti vágányon, midőn az éppen közeledő vonat zakatoló dübörgésétől a lovak megbokrosodtak és a szekeret felborították. A fiatal kocsis a szerencsétlenség következtében oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy néhány órai szenvedés után meghalt.

A halálos szerencsétlenség áldozata Szabó Antal, tizenhétéves kocsis, ki kedd délután tanyájukról szénát szállított haza. A magasra rakott szénásszekérrel a vasuti állomás mellett a sineken keresztül hajtott. A Debrecen felé induló vonat éppen az állomáson tolatott, melynek dübörgésétől a lovak megbokrosodtak és elragadták a szekeret, mely felborult. A szénarakományon ülő fiatal kocsis levágódott és egy lámpavasznak esett, majd pedig lezuhant a földre, ahonnan a később arra járók vitték haza.

Külsőleg nem látszott, hogy sérülése

Csak husvétig

Rendkívül mélyen leszállított árak mellett kaphatók az összes raktáron levő gyermek ruhák.

Blau Ármin és Társa

Batthyányi utca 2. szám alatt.

— A bereendezés minden elfogadható árban eladó. —

revolvért vá-
és nyugodni
len felugrott
rójából, mely
gát. A golyó
és második

nikot kellett
en futottak a
letunt cigány
benmaradása

efonon érte-
ól a debre-
halál esetére

Az utcai
ázat iránt
ert csupán
t, amelyet
tott föl a
elnöklete
r. Magoss
Borsos Jó-
a tanács-
ntiszt. Az
ózsef, aki
koronáért

i kormány
yta a városi
város csa-
szükséges
16 milliós
ételére és a
ház meg-

lenség.

ekér.

s halála.

nség tör-
ényben,
szelében.

szénával

keresz-

időn az

toló dü-

krosod-

ották. A

ség kö-

üléseket

ai szen-

áldozata

ocsis, ki

szállított

ekérrel a

keresztül

at éppen

örgésétől

adták a

arakomá-

és egy

zuhant a

vitték

sérülése

rsa

tt.

komolyabb volna, de pár óra mulva hirtelen rosszul lett és rettenetes kínok között ki-szenvedett. A halottkém belső elvérzést állapított meg a halál okául, minek folytán a debreceni kir. ügyészség a szerencsétlen suhanc eltemetésére az engedélyt megadta.

A halálos kimenetelű szerencsétlenségért felelősség senkit sem terhel.

SZÍNHÁZ

Ma, csütörtökön, ápr. 8-án:

Carmen.

Opera 3 felvonás.

HETI MŰSOR.

Pénteken és szombaton nincs előadás.
Vasárnap délután: Falu rossza, népszimű.
Este: Erdészleány, operett.

La traviata.

Az olasz társaság második fellépése.

A tegnap esti opera-előadás igazán kiváltságos sikert hozott a színházunkban vendégszereplő olasz társaság egyetlen női tagjának: Pierroni kisasszonynak, aki a címszerepet énekelte. Ebben a szerepben sokkalta inkább volt alkalma diadalra vinni kiváló művészetének szubtilis finomságait, mint az előző estén. Gyönyörű hangjával a szerelmi epkedések mesteri interpretálásánál viharos hatást keltett s a zsufozásig megtelt nézőtér már az első felvonás után nyolcszor hívta lámpák elé.

Ferrari — Alfrédét énekelte, mely szerepben már volt alkalmunk méltatni az ő első rangú művészi készségeit, pompás játékát, míg az öreg Germont szerepében Ercolani keltett ismét feltűnést hatalmas erejű, fenomenális hanganyagával.

A mieink elfogadható ensemblével járultak hozzá az előadás sikeréhez s Gyöngyi Jolán, Torma Zsiga, Kemény Lajos, Szilágyi Ernő kis szerepekben jók voltak.

Diesérét illeti Salgó Annát, aki a szobaleány szerepében ügyeskedett s szépen csengő hangjával feltűnt Diskai József, dacára annak, hogy erős elfogultsággal küzdött.

A karok a harmadik felvonásban tették magukat érdemessé az elismerésre. A zenekart Martonfalvy vezette nagy körültekintéssel, művészi izléssel s a zenekar a negyedik felvonás nyitányát pompásan adta elő. (Sz.)

Színházbizottsági ülés zárt ajtók mögött. A városi színházbizottság tegnap délután 5 órakor ülést tartott a polgármester fogadószobájában. Az ülés elejétől végig zárt ajtók mögött folyt le. Mondják, hogy kényes természetű, személyi dolgok miatt volt szükség — zárt ülésre. Avagy talán a gyöngébb színházbizottsági tagok miatt történt ez, akiknek méltán lehet okuk tartani a nyilvánosság-tól — nyilatkozataik miatt?

Az olasz művész-társaság bucsuja. Mai előadással bucsuznak olasz vendégeink és utánuk két napra bezárulnak színházunk kapui. De a mai „Carmen” előadás még művészi eseményt jelez s fölötte nem lehet elsiklani, Zilahiné Carmenje és Ferrari Don Hozéja elsőrangú művészi kettős, melyben már tavaly volt alkalma gyönyörködni közönségünknek. Érdekessé teszi az estét Bárdos Irma újonnan szerződött tag első fellépése, aki Micaelát énekl. Kiegészíti az ensemblét a két csempészleány szerepében Radó Anna

és Gyöngyi Jolán szép hangjukkal. A toreadort Ercolani, az olasz vendég adja, kinek ez legjobb szerepe, míg a két csempészt Kemény és Diskai énekl.

Az új műsor. A színházbizottság tudvalevőleg nem vette tudomásul Zilahy Gyula színházigazgatónak az áprilisi műsorát, hanem utasította, hogy új műsort mutasson be. A színházigazgató eleget tett a kívánságnak és bemutatta az új műsort, amelyben van már néhány vendégszereplés is, nagyjában azonban nem igen változott. De ki is tudna eleget tenni a sokféle kívánságnak? Ha sok a vendégszereplés, az a baj. Ha nincs vendégszereplés, akkor az a baj.

Az új szintársulat. A színházbizottság kívánságára Zilahy Gyula színházigazgató betérjesztette az új társulata névsorát. A változás kevés. A távozó Zsigmond Anna, Rózsa Lili, Radó Anna és Kovács Laura, Győre Ferenc, Krasznay Ernő és Bérczy Ernő helyeire az igazgató eddig Szilasi Etelt és Bárdos Irmát, Árkosi Vilmost és Kardos Gézát szerződtette, akik hamarosan be is mutatkoznak. Így ma este már Bárdos Irmát fogjuk hallani „Carmen”-ben, bár semmiképp sem helyeselnék, hogy új tag szinté „beugrás”-szerűen legyen kénytelen — bemutatkozni.

Pierroni kisasszony, az olasz énekesnő, nem lévén neki való ének-parthie Carmen-ben, a II. és III. felvonás közt Strauss, a világhírű komponista egy műdalát énekl, melyben a magas „f”-et énekl. Ezért magában is érdemes elmenni a színházba.

Az olasz énekesek szerződése. A debreceni színházban most vendégszereplő három olasz énekes továbbra is Magyarországon marad. Tudvalevő, hogy Ferrari D'Albaredó tenorista jelenleg az aradi Nemzeti Színház szerződött tagja, kinek szerződése most virágvasárnapon lejárt. Szendrey Mihály, az aradi Nemzeti Színház igazgatója nemcsak Ferrari D'Albaredó szerződését hosszabbította meg, de a tüneményes hangu Pierroni kisasszony szoprán-énekesnőt, valamint Ercolani Eurico baritonistát is szerződötté október elsejétől. Az aradi közönség nagy örömmel vette tudomásul a három kiváló olasz énekes szerződését.

A Piac utcai rablás.

Megállapították a tettes kilétét.

De nyoma veszett.

A „Debreceni Újság” tegnapi számában részletesen beszámoltunk arról a páratlan vakmerőséggel elkövetett ékszer-rablásról, gyilkos merényletről és a közkórházból történt vakmerő szökésről, mely kedd este izgalomba hozta az utca népet és a mely valósággal alármirózta a debreceni rendőrséget.

Csak az amerikai és angol detektiv-históriákban találkozhatunk olyan vakmerőséggel, mint a minővel az elmenekült bűnös rablását, gyilkosmerényletét és szökését elkövette. De nem hisszük, hogy most már sokáig fogja élvezni az arany-szabadságot, mert a rendőrségnek azonnal megindított széleskörű és erélyes nyomozása annyiban

máris eredményre vezetett, hogy kilétét határozottan megállapították. A veszedelmes fickó valódi neve Kardos Sándor, ki azonban különböző álnévek alatt szokott egyes helyeken megfordulni. Tulajdonképpen foglalkozása a lovászság, mellyel azonban régen felhagyott és hol betöréses lopásból él, hol pedig mint vendéglői csapos keresi meg kenyerét.

Csodálatos és bámulatba ejtő megmenekülése. Fején életveszélyes sebbel, arcan sérüléssel, testén egy ing és egy kór-házi vékony vászonköpeny és meztláb; éjj, hideg időben úgy futott kedd éjjel üldözői elől. Épp ezért nem is menekülhetett messzire. Erős a föltevés, hogy esetleges bűntársa lakására futott, a hol ruhát öltött magára.

A szenzációs eset újabb részletei egyébként a következők:

A kedd éji nyomozás.

Gasparik Ádám Piac utca 85. szám alatt levő órá- és ékszerüzletének betörőjét, ki Gasparikot sulyosan megsebesítette, dacára a széles körben azonnal megindult nyomozásnak, ez ideig még nem sikerült elfogni, de kilétét már megállapították.

A rendőrség kedd éjjel, miután az eredménytelen hajszát befejezték, a nyomozást azonnal megindította. Dr. Komlóssy Pál ügyeletes tb. rendőrkapitány, továbbá Mihályi István rendőrfelügyelő és Tóth Sándor detektív sorra járták az összes szállásadókat, hogy az elmenekült, véres kezű betörő nyomára akadjanak. Minden szállásadás könyvét, melyben a megszállók nevét nyilvántartják, felülvizsgálták.

Gyanus név.

A Késes utca 11. szám alatt levő Barta-féle szállásadás könyvében találtak egy nevet, mely gyanusnak tűnt fel. A név Kardos Sándor volt. Az illető e hó 4-én egy éjjelre érkezett a szállásadásra. Bejelentő-lapjára ezt írta:

Kardos Sándor lovász, 28 éves, református, kisujszállási születésű.

A rendőrség a szállásadás szolgáját, Rab Józsefet, ki azt mondta, hogy ismeri Kardost, azonnal beidézte és kihallgatta. A bűnügyi osztályon felmutatták neki azokat a dolgokat, melyeket az elmenekültől elkoboztak. Rab József a tárgyak javarészét fölismerte, a felsőkabátja és a kalapra vonatkozólag pedig a legnagyobb határozottsággal vallotta, hogy azok Kardos Sándor tulajdonát képezik.

Ki az illető.

Rab József a következőket adta elő:

Kardos Sándort régebről ismerem. Február elején egyszerre léptünk be a Kossuth-szállodába, ahol őt, mint csapost, engem pedig mint hetest alkalmaztak. Jó viszony keletkezett köztünk és Kardos elmondta, hogy 6 nős ember, kisujszállási születésű, neje Hajduszoboszlón született. Első nap estéjén egy asszonyt hozott lakására, kiről azt mondta, hogy felesége. Harmadik napon hirtelen kilépett a szolgálatból, mert nem használhatták. E hó 4-én láttam viszont, midőn hozzánk jött szállásra. Azt mondta, hogy távolléte ideje alatt a hortobágyi csendőrségnél lovász volt és hogy akkor érkezett Debrecenbe. Balmazújvárosra szállt a vonatra és mint panasolta, hat koronára büntették, mert a nagy állomáson szállott ki. Másnap reggel távozott a szállásadásról és azóta nem láttam.

A szállásadás szolgájának felmutatták az elkobzott ruhaneműket és más tárgyakat, melyeket felismert, mint Kardos tulajdonát. Fontos volt még vallomásában az,

Asztalos József

Debrecen, Kossuth-utca 4. szám.

A tavaszi idényre raktára érkeztek: Legújabb női ruhakelmék, hozzá való diszek, blouz kelmék. Delén, zephir, satin, batist, és Cosmanosi kartonok, selyem, és Cachmier kendők, Női és férfi fehérneműk, harisnyák, koztyúk. Saját készítésű paplanok, vászon és kanavászok

midőn arra a hatalmas nagy konyhakésre, mellyel a betörő Gasparikot megszurta, azt mondta, hogy úgy emlékszik, a Kossuth szállodában Kardos szolgálati ideje alatt elveszett egy konyhakés.

A szállodás kihallgatása.

A rendőrség szerda reggel az ország minden nagyobb és a környékbeli városokba, valamint Kisujszállásra táviratozott a Kardos Sándor nyomozásáért. Majd pedig Bikfalvy Miklós rendőrbiztos kihallgatta Klein Józsefet, a Kossuth szálló tulajdonosát, ki a véres konyhakésben saját tulajdonát ismerte fel, valamint egy zsebkést is felismert, mely fiáé volt.

Soknevű szélhámos.

Bikfalvy Miklós rendőrbiztos, miután a szállodás azt mondta, hogy több, mint egy évvel ezelőtt már szolgált nála Kardos, elkérte az akkori bejelentő lapját és megdöbbenve látta, hogy az *Németh Sándor tiszaujhelyi születésű, tizennyolc éves csapos névre van kiállítva*. Később megtudta, hogy Debrecenben több vendéglőben is szolgált, mint csapos, Kardos Sándor, de mindenütt különböző álnévek alatt.

A rendőrség, a már eddigelé is szép eredménnyel járt nyomozást erélyesen folytatja tovább. A kisujszállási rendőrség viszonttávirata tegnap még nem érkezett meg. A rendőrség különben bizik abban, hogy Kardos Sándort hamarosan elfogja, mert nem lehetetlen, sőt valószínű, hogy a város belterületén rejtőzik.

A megszurtt órás.

Gasparik Ádámot a betörő jobb lapockája alatt sebesítette meg a konyhakéssel. A súlyosan megsérült órast dr. Gáspár Géza orvos vette gyógykezelés alá. Gasparik tegnap délután felkelt ágyából és megjelent a rendőrség bünyügyi osztályán, ahol az ez ügyben a nyomozást vezető Mile Pál tb. rendőrkapitány előtt Kardos Sándor ellen betöréses lopásért és súlyos testi sértés büntette miatt megtette följelentését.

Elrablott ékszerek.

Gasparik Ádám órás és ékszerész üzletére az utca közepéről egy, szemben levő villamos ivlámpa éppen ráveti fényét. A rablás este nyolc órakor történt, mikor még a Piac utca igen népes. Ez azonban nem akadályozta meg a vakmerő embert tette végrehajtásában. Kezével bezúzta az üzlet kihajtott ajtajára függesztett kirakatszekrény üvegét és abból, mint később megállapították, ötven különféle aranygyűrűt 711 korona 75 fillér értékben, három női virágos, zománcozott aranyórárt, száztíz korona értékben ellopott. Az ellopott ékszerek egyrésze megkerült.

UJDONSÁGOK.

* **Nagypénteki istentiszteletek.** A ref. templomokban a nagypénteki istentiszteletek sorrendje a következő: a Nagytemplomban délelőtt Jánosi Zoltán lelkész, délután Kiss Albert segédlelkész, a Kistemplomban délelőtt Baróthy István, délután Szarka Boldizsár segédlelkészek, a Kossuth utcai templomban Szele György lelkész, az Ispóty-templomban K. Tóth Kálmán lelkész, a Csapókeremben Kovács János hitoktató, a Homokkertben Sárközy Lajos főiskolai szénior. A délutáni istentiszteleteken a legátusok szolgálnak.

* **Nagyheti szertartások a róm. kath. templomban.** Nagyesütörtökön reggel 9 órakor ünnepélyes sz. mise, melyet Gróh Ferenc prépost plébános tart segédlettel; utána oltárfosztás. Délután 3 órakor Jeremiás siralmi. Nagypénteken reggel 9 órakor a szokásos csonka mise, utána Jézus temetésének szertartása; ezután szent beszéd. Délután 3 órakor Jeremiás siralmi; 5 órakor keresztuti ájtatosság, utána Rózsa-fűzér s az Oltárszentség betétele. Nagyszombaton reggel 6 órakor az Oltárszentség kitétele; 7 órakor tűzszentelés, husvétgyertya és keresztuti víz szentelés szertartása, utána sz. mise. Este 6 órakor feltámadási szertartás, kedvező idő esetén körmenettel. Husvét vasárnap reggel 6 órától kezdve eledelek szentelése. Istentisztelet ugy ezen nap, mint a következőn, ugy, mint vasárnapokon és ünnepeken rendszeren.

* **Az Iparos-kör 25 éves jubileuma.** A debreceni Iparos-kör f. hó 18-án fogja megünnepelni fennállásának 25-ik évfordulóját, fényes ünnepségek keretében. Délelőtt az ipartestület dísztermében díszközgyűlés lesz. Este a Bika dísztermében jubiláris ünnepély lesz, melynek műsorát a Biczó Gyula elnöklete alatt kiküldött nagybizottság a következőképp állapította meg:

1. Ének. Előadja a Városi dalárda. 2. Ünnepi beszéd Szávay Gyulától. 3. Dóczy nóták. Énekl. Bárdos Irma. 4. Humoros felolvasás Nagy Vilmostól. 5. Horváth Kálmán énekel. 6. Dr. Tóth János gondokzik. 7. Gyöngyi Jolán és Gyöngyi Izsó ének (cabaré) számai. 8. Városi dalárda énekel. E szép műsor, a szereplők kiváló egyénisége már magában elég garanciát nyújt arra, hogy városunk egyik legszebb teltületeinek, az Iparos-Körnek ünnepélye fényesen sikerüljön. Az ünnepély iránt már most is rendkívül nagy az érdeklődés.

* **Gyorsvonat Debrecenbe, a nyugoti pályaudvarról.** A máv. igazgatósága fontos újítást léptet életbe május 1-től. Eddig ugyanis a gyorsvonat Debrecen--Nagyvárad felé reggel 7 óra 20 perckor a keleti pályaudvarról indult. Ez a vonat május 1-től 7 óra 30 perckor fog indulni a nyugoti pályaudvarról.

* **Félingyenes helyek tüdőbetegeknek.** A tátraházai tüdőbeteg sanatoriumban május hó 1-én három ágyalapítványi félingyenes hely lesz betöltendő, amelyre vármegyei, városi, vagy magántisztviselők, kereskedők, tanulók, illetőleg ezek családtagjai pályázhatnak. A pályázati feltételekért legkésőbb e hó 15-ig a sanatorium igazgatóságához, Tátraházára kell fordulni.

* **Amatőrök fénykép és festés-kiállítása** május 22-én kezdődik. Az Erzsébet nőegylet ide vonatkozó felhívását most bocsátotta ki. E szerint jelentkezni május hó 8-áig Rajzó Miklós festő tanárnál lehet. A kiállításon a bíráló bizottság érdemes munkákért arany, ezüst, vagy bronz díszokleveleket oszt ki a kiállítók közt.

* **Husvétii levelezőlapok** legnagyobb választékban kaphatók Antalffy Józsefnél, Piac utca 44.

* **Adakozás a tüdőbetegeknek.** Takerék és Hitelintézet 20 K, Általános Takarékpénztár 20 K, Közgazdasági Bank 30 K, Alföldi Takarékpénztár 20 K, Forgalmi Bank 40 K. Összesen 130 K. Fogadják a József kir. herceg orsz. segénysorsu tüdőbetegek javára tett szives adakozásokért hálás köszönetemet. Ozv. dr. Rotschnek Emilné, elnök.

* **Csecsemő a sertés fogai közt.** A debreceni közpórházba szerda délelőtt egy négy hónapos csecsemő gyermeket szállítottak be Hajduhadháztól. A csecsemő Ofre Lajos, Ofre István hajduhadházi földmives gyermeke, kit, mialatt magára hagyták, egy sertés összemart. Ofre Lajos és neje kedd délután távoztak hazulról és a kis csecsemőt tíz éves leánykájukkal együtt otthon hagyták. A kis leány később kiment az udvarba, hogy a baromfiakat megétesse. A konyha ajtaját azonban nyitva hagyta és így egyik sertésük oda behatolt és a konyha földjén gondtalanul játszadozó csecsemő jobb kezének három ujját leharapta. A kis csöppség állapota súlyos.

* **Cirkusz Debrecenben.** A jövő hónap tizenötödikén Zilahy Gyula társulatával bevégzi előadásait a színházban. Kevéssel azután új szórakozás vár a közönségre. Megérkezik Debrecenbe a Villand-testvérek cirkusza, amely ma már igen nagyszabású s a kültöld legnagyobb városaiban aratott elismerést. A cirkusz személyzete száztizennégy személyből áll s több mint hatvan idomított lóval, különféle szelidített állatokkal tart produkciókat. A cirkusz az eddigi terv szerint három hétig marad Debrecenben.

* **Aroképek az iparművészeti kiállításon.** A most megnyitott iparművészeti kiállításon a kamara területéről hét vármegye műiparosainak remek alkotásai közt méltó feltűnést keltenek Némethi József fényképész debreceni, máramarosszigeti és ungvári műtermeinek együttes aroképkiallítása. A művészi aroképek a bíráló bizottság osztatlan ietszésével találkozott. Megjegyzendő, hogy városunkból és a kamara területéről, mint fényképész egyedül vesz részt a kiállításon. A kiállítás rendezősége az összes termek lefényképezését is Némethire bízta.

* **Gyöngyi Jolán és Gazdy Arankáról** művészies levelezőlapokat adott ki Antalffy könyvkereskedése. Kapható minden nagyobb könyv és papírüzletben is.

* **A legújabb vas és rézbutorminták,** a debreceni vas és rézbutorgyár r.-t. készítménye, Varga József butorkereskedő ur kirakatában láthatók.

* **Husvétii locsolók;** husvétii tojás festékek; husvétii illatszerek eredeti üvegekben és kimérve, olcsón, mégis finom, kitűnő minőségben kaphatók Jóna és Jóna droguerijában, Kossuth utca 6. szám.

* **Blatner Gyula Debrecen, Piac utca 69,** a megyeházzal szemben. Ajánlja az építész és építető urak b. figyelmébe épület és díszmű üvegezési vállalatát. Telefon 468.

Legjobb a Békési Róza „**Rózsza**” szín szappana

Férfi-, fiu- és gyermekruhák Grünfeld Adolf és Társánál
a legolcsóbb árban kaphatók Debrecen, Kistemplom mellett. (Sarok-bolt).

* **Speciálista női sapkák** selyemből, lüszterből, piqueből 2 forinrtól. Leány sapkák 1 forinrtól. Férfi és fiú sapkák 50 krajcártól kezdve ü. v. Rózsa Lajosnál, a főposta mellett.

* **A közelgő ünnepek** alkalmából felhívjuk Némethy József fényképész műtermére, (Piac utca 42.) a t. olvasó közönség szíves figyelmét.

* **Tánciskola megnyitás.** Folyó hó 14-én, szerdán új tánc-tanfolyam nyílik. Husvét első és másodnapján 12 óras kis bált tartok. Schaf János táncmester.

* **Olajfestmények,** aquarel fényképek bekeretezését legolcsóbban elvállalja Blattner Gyula, Debrecen, Piac u. 69. Megyeházzal szemben. Telefon 468.

* **Nagymennyiségű husvét** képeslap érkezett a Harmathy antiquáriumba, Fűvészkert utca 14. Rendkívüli árleszállítással kaphatók!

* **Házilag készült színes és fehér** férfi ingek 3.50-től feljebb, Lengyel Samunál, Piac utca 43.

* **Bélyegalbumok:** Permanent stb. dus választékban, rendkívüli árleszállítással kaphatók a Harmathy antiquáriumban. Fűvészkert utca 14.

* **Remek választók jó mosó zefirek-**ből (férfi ingre és női bluzokra), **kartonok-**ból, **batiztokból.** Gyönyörű **szövet, csipke,** **tüll függönyök és storok.** **Ágy és asz-**talterítők. **Kókusz-lábtörölők.** **Dívtos ha-**risnyák és **zsebkezdők.** **Nyári paplanok,** **fürdő-köponyogok,** **fürdő-lepedők** és egyéb **tavaszi és nyári** cikkek. **Férfi női** és **gyermek kész fehérneműk.** **Meny-**asszonyi **kelengyék.** **Kardos Lászlónál,** Debrecen, Kossuth u. 9. Alapított 1831. Telefon 113.

* **Képeslevelezőlap** ujdonságok, óriási választék, Thaisz Arthur papirkereskedésében.

* **Olcsó és előnyös feltételek** mellett törleszthető kölcsönöket folyósít a „Kereskedők és Iparosok Hitelszövetkezete”. (Csapó u. 1.)

* **Felhívás.** A közönség figyelmét felhívom a főposta mellett ujonnan nyílt női divat-áruház kirakatainak megtekintésére, ü. v. Rózsa Lajos.

* **Új szabadalom.** Poloska-, ruszli- és svábbogár-irtás felelősség mellett. Kiss Gyula és társa Ispotály utca 13. sz. Levélbeni megkeresésre megjelenek.

* **Zsoltárok, imakönyvek** rendkívüli árleszállítással kaphatók Harmathynál, Fűvészkert u. 14.

TÁVIRATOK.

Kiderített postai lopás.

Arad, ápril 7. Ma reggel ideérkeztek: Rákóczi Mihály budapesti postatitkár és Holló József postai vizsgálóbiztos és megindították a 18.000 koronás postai lopás ügyében a nyomozást, ami sikerre is vezetett. Kiderült, hogy a postán szabályosan jártak el. Az eltűnt pénzes levelet a polgári takarékpénztár tisztviselője csomagolta, akiről kiderült, hogy a bank szolgáinak előre elkészített levelet adott át, a pénzeslevél azonban nála maradt. Letartóztatása után kiderült Dáskálról, hogy ezrest váltott, mire megtört és bevallotta a lopást. A pénzből 1400 koronát már elköltött, a többit pedig Temesvárra küldte egyik ottani pénzintézetnek és ott helyezte el.

Az önálló vámterület katonája.

München, április 7. Dobieczy József nyugalmazott ezredes, a magyar védőegyesület és a tulipánszövetség egyik megalapítója 58 éves korában meghalt.

Emberöléssel vádolt bíró.

Mátészalka, ápril hó 7. Sováy Dezső járásbíró, akit Horváth Lajos kéményseprő mester megölésével vádolnak, a szatmári ügyészség a kuriánál feljelentette és onnan intézkedést kért. A megvádolt bíró tagadja a gyilkosságot és a halott vallomásán kívül pedig nincs ellene más bizonyíték.

Királygyilkos a szerb királynál.

Belgrád, április 7. A király ma fogadta Kokánovits őrnagyot, ki annak idején részt vett a királyi pár legyilkolásában.

Provizórium a bankügyben.

Budapest, ápr. 7. A politikai helyzetben nincs változás, pedig nyilvánvaló, hogy a kartelbankot sem sikerül nyelbeütni. A függő kérdések békés megoldásának azonban Wekerle nyilatkozata szerint nincs akadálya, mert a bankügyet ideiglenes jellegű provizóriummal is meg lehet oldani. Ezután elintéznék még a Ház a választói reformot és a jövő országgyűlés döntene a bankkérdésben. A jövő héten a két kormány hozzáfog a banktárgyalásokhoz és pár nap alatt be is fejezi. E tárgyalások döntik el a kormány sorsát is.

Legszebb, legtöbb örömet szerző

husvét

ajándékok

hosszu arany láncok,
legfinomabb arany órák
ékkövekkel,
legdivatosabb arany lánc
karékek.

Ridikülek, táskák prak-
tikus berendezéssel,

Eredeti alkalmi jou-jou
különlegességek.

Minden darabhoz finom celeloid piros tojás tok.

Óriási választék.

Bámulatos olcsó árak.

Löfkovits Artur és Trsa

Magyarország legnagyobb ékszer-, óra-, ezüstnemű üzletében.

ék-kövekkel,
vagy tűzizo-
mancosással

Cigaretta-tárcák

Tavaszi
ujdonságok

Sétapálcákban.

Az öngyilkos építész.

Budapest, ápril 7. Marmorek Oszkár építész, aki az ősbudai mulatókat építette, agyonlőtte magát.

Szerbia hálója a Balkánon.

Belgrád, április 7. A szerb kormány elhatározta, hogy Serajevóban és Mostarban főkonzulátust és a nagyobb városokban alkonzulátusokat létesít.

Léghajósok balesete.

Berlin, április 7. Az Abercron nevű német léghajó balesetéről következőket jelentik Rotterdamból: A léghajó tegnap reggel Kasselben azzal a szándékkal szállt föl, hogy Észak-Brabantban fog leszállani, de kötele elszakadt és horgonyát elvesztette. Amikor a léghajó leszállt, kosara a földre esett és a léghajó két utasa kibukott. Egyikük lábán és orrán súlyosan megsebesült, úgy, hogy a kórházba kellett szállítani.

Fegyházra ítélt betörő.

Tizenkét lopás és csalás.

Lelke mélyéig megromlott, javíthatatlan gonosztevő fölött ültek tegnap törvényt

a debreceni kir. törvényszéken. A vizsgálati fogságban lévő vádlott, ki már pár évvel ezelőtt többször szenvedett börtönbüntetést, tizenkét rendbeli lopás és csalás elkövetése miatt állott a törvény előtt és az igazságszolgáltatás leszámolt a veszedelmes gonosztevővel: négy évi fegyházbüntetésre ítélte.

A gonosz fickó neve, Kálmán Ferenc, volt hajduhadházi lakos. Vakmerőbbnél-vakmerőbb módon egyre-másra követett el az elmúlt évben betöréseket, lopásokat és csalásokat. Az elmúlt év első hónapjaiban vőlegény volt és vőlegénykedését arra használta fel, hogy esküvéje előtti napon, április 10-én menyasszonyától negyven korona értékű ruhaneműt ellopott és megszökött. Május hóban Hajduhadházon betört Szabó Sámuel lakásába, ahonnan huszonhárom korona értékű ruhaneműt lopott el. Aztán elment Hajduszoboszlóra, ahol Vig Sándor lakását szerencsétlente meg látogatásával. Innen ötven korona értékű ingóságot vitt magával. Majd ismét visszakerült Hajduhadháza. Ez alkalommal Nagy Bálint lakásába tört be és több, mint kétszáz korona értékű ingóságot lopott el onnan. Október elsején a nagykálói esendőrséghez lovasznak szegődött, de két nap mulva körülbelül husz korona összeg erejéig meglopta az őrsőt, aztán nyomtalanul eltűnt. Még október hó közepén bejött Debrecenbe, ahol Fazekas János szállásadójának azzal fizetett, hogy szekrényét feltörte és harminchat korona értékű ingóságokat ellopott belőle.

Debrecenből Békéscsabára ment, ahol ez év január havában három betöréses lopást és csalást követett el. Azonkívül megtette azt, hogy munkakönyveket is lopott és azokat meghamisította.

Az országos zsvány ügyét Hoffmann József táblabíró elnöklésével tárgyalta a törvényszék. Kálmán Ferenc beismerte bűnlajstromát, mire a törvényszék négy évi és két hónapi fegyház és negyven korona pénzbüntetésre ítélte. Az elítélt megnyugodott az ítéletben, így az jogerős.

Budapesti gabonatözsde.

Április 7.

5-10 fillérrel drágább áron elkelt (50 kilogrammonként) 16000 mm. buza.

Rozs, zab, változatlan, tengeri szilárd.

A határidő-üzlet.

A határidőüzletben, drágább amerikai jegyzésekre szilárd volt az irányzat és a gabonaneműek 10-15 fillérrel emelkedtek.

A forgalom mérsékelte volt.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdeti	Változás
Buza apr. 1909.	1400	1408-1406
Buza május	1375	1385-1384
Buza október	1137	1144-1143
Rozs ápril	1003	998-1002
Rozs októberre	913	920-918
Zab április	868	869-870
Tengeri május 1909	745	751-750
Teng. jul.	767	769-768

Nászajándékok, evőeszközök, valódi berndorfi alpaka kinaezüst és nikkeltől, női kezításkák, ridikülek, pénz és szivartárcák
Labdák és gyermekjátékok, fatálcák, nickeltálcák és tortatálcák,
 szobrok, tükörfigurák, faldiszek és majolika disztárgyak, chinaezüst gyertyatartók 25 cm. magas 3 kor., chinaezüst névjegykosarak és disztárgyak

Budapesti Koronás Áruházban

Debrecen, Piac-utca 7. (Vecsey-palota).

Gyermek járó-szék esztergályozva 2 forint. — Gyermekszék kocsinak és asztalnak átalakítható 5 forint

Magyar gyártmányu mahagóni utánzatu diszasztalka nagyon szép 1 korona.

Női vagy férfi tekete ernyő

selyem fényű, nagyon csinos fogóval és selyem bojtjal

frt. 1-25.

Női vagy férfi fekete ernyő

selyem utánzat, nagyon csinos fogóval és selyem bojtjal

frt. 1-50.

Női- vagy férfi fekete nyers selyem ernyő, nagyon tartós, elegáns fogóval, selyem bojtjal frt. 2-00. **Esőernyő önműködő frt. 2-50**

Szab. evőeszközök

valódi solingeni acélból, egy darabból kovácsolva:

1 pár evőeszköz, kés és villa együtt, síma vagy gravírozott 25 kr.
 1 pár fanyelű evőeszköz kés és villa . . . . . 20 kr.
 1 pár fehér csontnyelű kés és villa . . . . . 25 kr.
 8 db. japán-ezüst evőkanál 50 kr., 6 db. japán-ezüst kávékanál 25 kr.

Valódi berndorfi alpaca és chinaezüst evőeszközök legolcsóba gyári árban.

Husvétii tojások, parfümök és nyulak 20 fillértől.

Minden tárgy szigoruan szabott ráírott árakkal van ellátva.

Áruházam a fővárosi áruházak mintájára van berendezve, egész napon át nyitva, megtekinthető vásárlási kényszer nélkül

Vidéki rendelésnél pontos címet sziveskedjék közölni. Szétküldés utánvétellel.

ORIZOL.

Arc-massage fölösleges!

ORIZOL

vagy Rizsvaj törv. véd. Az értetlen rizs tejnemű nedvből készített csodás és gyors hatású arc-szépítő.

Teljesen kisimítja a ránczokat!

Egy adag ára 3 kor. 50 fillér.

Főraktár Debrecen Tóth Béla gyógyszer-tára Tisza-palota.

Főraktár Magyarország részére:

Budapest: Török gyógyszer-tár Király utca.

Kolozsvárt: Dr. Biró gyógyszer-tára.

ORIZOL.

NYOMDAI MUNKÁK!!

Eljegyzési kártya, meghívó, jelentések, könyvek, falragaszok, IRODAI NYOMTATVÁNYOK, csinos és izléeses kivitelben, — gyorsan és a legolcsóbb árakon készülnek a

Debreceni Ujság Nyomdájában

Arany János-utca 47. szám alatt.

Megrendelések a kiadóhivatalban is eszközölhetők, Piac-utca 42. szám alatt (Lamprecht-palota).

414-1909 v. k. szám.

Árverési hirdetemény

A debreceni kir. bíróságnak V. 1580/13 1908. számú végzése folytán közhírré tételik, miszerint Kiskoru Györfy Juliánna részére 60-50-20 kor. tőke, ennek megítélt 5% kamatai és az eddig összesen 141 kor. 60 fill. perköltség erejéig 1908. évi szeptember 14-én bíróság lefoglalt és 1020 koronára becsült sertés, buza, szalma és más egyéb ingóságok 1909. évi április 13-án, délután 3 órakor, kezdetét veendő Ondódi Molnár József tanyáján megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőknek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Az árverés az összes kielégítésre jogosított végrehajthatók javára elrendeltetik.

Debrecen, 1909. évi márc. hó 13.

Oláh Géza,
bírói kiküldött.

Máthéi János

Légszesz és vízvezetési vállalata
Debrecen, Péterfia-u. 19.
Telefon szám: 321.

Légszesz, vízvezeték, angol clo-set, csatornázás, szivattyu, a legmodernebb fürdőberendezési, gőzfűtési, központi vízmelegítő készülékek, erős horgony lemezből, saját készítésű többféle faonnrú fűrdőkádak és kőgyagcsövek raktáron; épület bádigos munkák jótállás mellett és minden e szakmába előforduló javítások szakszerűen, gyorsan s jutányosan eszközöltenek

A monostorpályii utfélen, Ujfföld 107. sz. alatt a Csereszélen

85 hold homokföld,

5 holdas parcellákban, esetleg egészben azonnal eladó. Értekezhetni ugyanott.

AROMÁS ZAMATOS

PÖRKÖLT KÁVÉ

FÉLEGYHÁZY JÁNOSNÁL

A leghathatósabb reklám

a szép és izléeses nyomtatvány.

Előkelő üzletnek csinos nyomtatvány legyen s ilyet szállit jutányosan

MIHÁLY SÁMUEL

könyvnyomdája Debrecen, Főtér 30. sz.

Számlák, körlevelek, címkártyák,

árucímkék, levélpapírok,

s mindenféle üzletben és irodában szükséges **nyomtatványok** jutányos árban és csinos kivitelben. 521

Debreceni szálló és bortermelő szvt.

Fő elárusítása.

Váray József kereskedésében.

1907. évi Ó-bor	1 liter	70 fill.
" " Veres	1 "	70 "
" " Ezerjő	1 "	80 "
" " Rizling	1 "	84 "
1904 " Pecsényebor	1 "	92 "
" " Tramini	1 "	120 "
Carbenet veres	1 "	80 "
Chateau 1/2 asszu	1 lüveg	120 "
Fehér asszu	1 "	216 "

Más termelőkötől.

1 liter új asztalibor	1 liter	54 fill.
Sestakerti	1 "	56 "
Djószezi 1904. évi	1 "	88 "
Boeckay rizling	1 "	88 "
" ezerjő	1 "	88 "
1901 évi rizling	1 "	92 "
1:05 " ezerjő	1 "	100 "
1889 " rizling	1 "	104 "
Tokaji szamorodni	1 "	200 "
Tokai pecsényebor	1 "	112 "

Váray József kereskedésében.
Piac u., városi bérpalota.

A bőr ápolása kötelesség az egészség érdekében s erre legalkalmasabb szer a

Mollitergin,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kéz bőrnek) rugalmát, hamvaságát, rózsaszínben játszó fényességét. Megszünteti a kényvörösséget. Az eldurvult, kirepedezett és szádkijutja arcot puhává teszi! Poudre alá is igen ajánlható!

Hatása gyors és biztos! Egy üveg mint bőrápoló szor páratlan! MOLLITERGIN Teljesen fémmentes és ártalmatlan! Ára 1 kor.

Készítő helye s főraktára

Mihalovits Jenő gyógyszer-tára a „Kigyó“-hoz DEBRECENBEN,

Főpiac 31. sz. alatt, a Városházánál szemben.

Eladó urilak.

A debreceni-vásártér állomás közvetlen szomszédságában, — az állomással szemben — eladó egy nagy kényelemmel berendezett

uri lakás,

mely áll 5 nagy szobából, cserépkályhával ellátva, cselédszoba, mellékhelyiségekkel és és üvegezett verendából, egy 700 négyszögletes területen, mely gyümölcsfákkal van beültetve.

Bővebb felvilágosítással szolgál és előleget felvesz

Tarr Mihály,

adásvételi, állást szerző irodája.

Hatvan utca 5. szám. Telefon szám 683.

LÁSZLÓ ZSIGMOND
ÁLLATORVOSI

RENDELŐ-IRODÁJA

nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.

Telefon 558 sz.

Donogán és Somossy

Debrecen, kistemplombazár.

Meglepő szép tavaszi ujdonságok érkeztek női divatkelmekben — Voile de laine selyem szövetek ruha vásznakban.

„Óriási választék napernyőkben!”

Házhelyeknek való föld.

A majorsági földön a vagonnyár mellett, a bihari utra nézve, a vágóhid szomszédságában, Ungvári József és Nagy János hivatalos elöltti beltelek, 300 négyszögölével

tíz házhelynek

elparcellázandó. Vevőfelek az adásvételi szerződés aláírásával készpénzben 30 %-ot tartoznak lefizetni, a fennmaradó vételár a megvett ingatlanra bekebelezendő kölcsönösszeggel lesz fedezve.

Bővebb felvilágosítással szolgál

TARR MIHÁLY

adásvételi, állást szerző irodája.

Hatvan utca 5. — Telefon 683.

FESTŐISKOLA

Rajzó Miklós

festőiskolája

Piac utca 41. sz. a.

Hátul a kerthelyiségben megnyílt.

Beiratkozásokat ugyanott elfogad
d. e. 9-12-ig, d. u. 2-4-ig.

Apróhirdetések.

AJÁNLAT.

- FÉNYKÉPESZETI** szaküzlet Löbl Gyula és Társa
látszerész, Debrecen, Piac utca 68. 389
- GÖZEROVEL** pörkölt, naponta friss, kitünő
zamatú kávé kapható 2 kor. 40 fillértől fel-
jebb Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykeres-
kedésében Városház utca 2. 228
- SZEGEDI** rózsza és édes nemes paprika nagy
raktára Lindenfeld J. Jenő fűszer nagyke-
reskedésében Városház-u. 2. Rózsa-u. 3. 239
- MODERN** 3 szobás lakás vízvezetékekkel, fürdő-
szobával áthelyezés miatt május 1-re kiadó.
Vigkedvü Mihály utca 18. 235
- 24 krajcár egy méter jó mosó délin, 1,95 kraj-
cár 140 cm. széles gyapjuszövet Benyáts
Emilnél, Főter. 412
- EZERJO**, Rizling, Kövidinka és csemege szőlő
veszők még kaphatók Molnár Lukács Mária
telepéről. Megrendelhető Kossuth utcai üzle-
temben. Telefon 630. 436
- 28 krajcárba kerül egy pár férfi vagy női ha-
risnya fejelése Benyáts Emil harisnyakötő
iparvállalata. 413
- PÖRKÖLT** kávé különlegességek villany üzemi
kávé pörköldé a kirakatban, Félégyházy Já-
nosná Piac és Miklós utca sarok. 36
- BUTOROZOTT** szoba csinos, kiadó, Szent-Anna
utca 58. 232
- KÖHN HERMANN** Hatvan utca 17. Részletaru-
házában. igazán gyönyörű tavaszi árúk kap-
hatók heti vagy havi részletfizetésre. 221
- KIADÓ** garzon lakás Batthyány utca 14 213
- GOVERIROZÁS** legújabb divatban, szépen,
olcsón készül felelősség mellett Csapó-u. 63.
419
- FAEGETÉSHEZ** szükséges tárgyak és égető
készülékek nagyválasztékban Thaisz Arthur
papíraru nagykereskedésében, Bika-szálloda
mellett. 384
- VIZVEZETÉK** és világítási munkákat a legelő-
nyösebben és a legmegbízhatóbban készít
Fülöp és Nagy világítási vállalata. Darabos-
utca 27. Költségvetés tervezet díjtalan.
- ÉPÜLET** bádigos munkákat a legpontosabb
kivitelben legolcsóbban készít Fülöp és Nagy
Darabos utca 27. Költségvetés tervezet díj-
talan.
- SZÓRAKOZÁS** céljából, megismerkedni óhajt
szóke intelligens fiatalember csinos leánnyal.
Levéllet „kürtő” Postrestant. 249
- HASZNALT** butorokat veszen, használt buto-
rokat elad Tibayné Kossuth utca 41. 259
- MEGERKEZTEK** legdivatossabb női, férfi és
gyermek patent harisnyák. 6 fr. férfi harisnya
1 frt. 3 pár női harisnya 65 kr. és gyermek
patent harisnyák 15 kr-tól feljebb a legol-
csóbb árakon beszerezhetők Márton Gyula
divat és rövidaru üzletében Piac-u. 9. Bika
szálló mellett. Új harisnyák kötése és fejelése
elfogadtatnak. 229
- KIADÓ** lakás. Méntelep mellett a Lóvonathoz
közel, az újvárosi ut mentén 4 szoba 2 konyha
nagy üveges folyosóval egészben, vagy kü-
lön azonnali kiadó, óriási nagy udvar. Erte-
kezhetni Miklós-u. 21. 260
- KIADÓ** a nyugoti utca 30 szám alatt hentes
vagy bármily célra alkalmas helyiség. 254
- MESTER**-u. 33 sz. háznál levő raktár kiadó,
május 1-től. Ertekezhetni tulajdonosnál. Rá-
kóczy-u. 25 sz. 240
- EGY** nagy raktárhelyiség kiadó. Hatvan-u. 5.
szám. Ertekezhetni Neuman Nándornál Hat-
van-u. 8. sz. 192
- EGY** üzlethelyiség kiadó. Hatvan-u. 8. sz. 191
- KAVÉ** pörköldé villany erővel a legjobb zama-
tos kavék, kívánatra a kávé pár perc alatt
meglesz pörkölve ingyen. Kávé Király Dé-
genfeld tér. 70
- VILÁGHIRU** Martell Cognac J. & F. Martell
egyedüli főraktár Váray József kereskedésé-
ben városi új bérház sarkán. 1064
- HÁROM** szobás utcái lakás kiadó. Magos-u 11
219

KERESLET.

EGY vidékről beköltözött gyermektelen ház-
pár, a férj kőműves, házmesteri állást keres.
Cím Nyomtató utca 9. a nyomdában. 242

EGY jó családból való leány szerény igénnyel
irodai alkalmazást keres. Cím a kiadóban.
1089

VARRÓ és tanuló leányok felvétetnek Gelb-
mann Albertné Simonffy utca 55. 213

ELÁRUSÍTÓNŐ felvétetik kenyér üzletben. Pé-
terfi u. 11. sz. 246

SZERÉNYIGÉNYŰ jó írásu fiatal ember alkal-
mazást keres Czegléd-u, 22 sz. 252

ÜGYES varró lányok és tanuló lányok azon-
nali belépésre kerestetnek. Vagner Sándor
253

KERESEK egy használt Wertheim kasszát
megvételre. Cím a kiadóban. 256

SZEPSISÓSTÓ fürdőbe gépész kerestetik. Er-
tekezhetni Egyháztér 3. keresztépület délután
263

EGY jó munkás borbély segéd, havi 24 kor.
elátással felvétetik. Nyugoti-u. 14. sz. 255

A debreceni kölcsönös segélyező egyesület (volt
Geiger Vilmos féle) Bocskaiakerti szőlőjéből
még elnemi adott területeket 800 öles parcel-
lákban is, [előnyös föltételek mellett] eladja.
Ertekezhetni az egyesület helyiségében Kossuth
utca 11. sz. alatt 262

ELADÁS.

EGY jó forgalmu koresma, még éjjeli üzlet-
nek is alkalmas igen olcsón eladó. Cím a
kiadóban. 175

KÉT szép vizsla kölyök kutya eladó. Nyomtató
utca 16. szám. 230

EGY jó karban levő zongora eladó. Teleki
utca 80. szám. 171

CIFRÁZATOS vasrácskerítés tizméter hosszú
olcsón eladó Arany János utca 34. 441

VÉNKETBEN 3 szobás nyaraló szőlő és gyü-
mölcsösrel olcsón eladó esetleg kiadó. Erte-
kezhetni Rákócy utca 7. 292

TOMPA MIHALY UTCA 10-dik szám
két új ház a babaképezde mögött, előnyös
feltételek mellett eladó. 1050

MINTEGY 50 féle csemege, muskotályok és
borszőlő őszi vágásu sima vessző kapható
Pálffy Gábor, Atilla-tér 1. sz. 932

KADAR dülloben Koszorus tanya mellett 9 hold
prima szántóföld eladó. Ertekezhetni vasárnap
Honvéd-u. 74. 250

ELADÓ 4 lőerejű garnitúra teljes felszereléssel
kitünő állapotban. Cím a kiadóban. 251

KERÉKGYÁRTÓ szerszám mindenféle berende-
zéssel, fával talpakkal minden órán eladó.
Eötvös-u. 44. 261

ELADÓ alig használt szép szalon és fésülködő
és másféle tükrök, ebédli kredencek, aszta-
lakok, író asztalok és többféle butorok.
Kossuth-u. 41. az udvarban hátul keresztépü-
let. 258

EGY jó forgalmu kávéház május 1-re eladó
Cím a kiadóban. 263

ELADÓ Széchenyi kert 27. számú telek, jöve-
delmező épületek, elcsó törlesztéses kölcsön
felvilágosítást ad dr. Bacsó Dezső ügyvéd,
József kir. hg. utca. 223

500 frtért eladó két ló szerszámmal, nyitott
kocsi, batár és szánka Csapó-u. 26. sz. 224

ELADÓ A VARGA-UTCAI DÜLÖBEN az Al-
földi tanya végében 10 katasztrális hold 1364
négyzetöl szántóföld. Ertekezhetni Bethlen
utca 52. 236

NYARALÁSRA alkalmas pormentes Ujker első
járás 12. szőlő 4 és fél nyilas. Kedvező fel-
tételek mellett eladó, esetleg három részben
is a 1800 forintjával. Ertekezhetni Nap utca
21. szám 449

KEVESET használt lakatos szerszám eladó.
Faragó utca 3 szám. 265

Ifj. Bartha István és Társa

Debrecen, Agárdi utca 9. szám.

Elvállalunk kapualjak, gyalogjárdák, udvarok, kocsiutak és séta utak kiburkolását, kocka kövel, darabos kövel, keramittal dísz és vastéglával, legjutányosabb árban vi-
déken is. Költségvetéssel szívesen szolgálunk. 518

Molnár Ferencz

Zádor Lajos utóda női divattermében
a legszebb

tavaszi ujdonságok.

Gyapju costum és ruha szövetek „Cache-
mir sols, Sohantung” Bengálin, színes és
nyers selymek. Napernyők.

Női és gyermek felöltők

dus választékban megérkeztek. 261

Női ruhák legújabb divat szerint készülnek.

Megnyilt! Megnyilt!

A nagy ingyen mozi.

Hol? Hol?

Csapó-u. 52. sz. a.

FIUME kávéház

a volt Kölcsey kávéház kerthelyiségében

Megnyitás április 10, 11. és 12-én.

Szombat, vasárnap és hétfőn.

Belépti díj nincs.

Remek műsor, előzékeny kiszolgálás, kitünő konyha.
Magyar fajú borok. Mérsékelt árak. Elsőrendű zenekar.
Az előadás gyönyörű fedett virágos kerthelyiségben
tartatik. **Kezdete este 8 órától reggel 2 óráig.**
A n. é. közönség szíves pártfogását kérve va-
gyok tisztelettel

Augurt Antal, kávész.

Nagy Lajos hirdetési nagyvállala-
tának irodájából Csapó-utca 13.

56 év óta keresek
magamnak egy megfe-
lelő házat! No végre
találtam egyet! Bravo!

Nagyon természetes, hogy a

Nagy Lajos

hirdetési között találtam
ezt is, 8 év óta áll fenn ez az iroda, azóta
én másnak a hirdetéseit nem olvastam, nem
olvasom és nem fogom olvasni soha!
Punktum!

Ez a ház olcsó is és rengeteget jö-
vedelmez, szép nagy sarokház, van pedig
a főter szájában Simonffy utca 19. szám
alatt, ez egy kényelmes és kedvező vétel.
Ujból hangoztatom, hogy rengeteget jöve-
delmez. Ennek a szép nagy sarokháznak 17
ablaka van az utcára, ez a ház az egyik
sarok, a másik sarok pedig a zsidó iskola.
Milyen egyszerű hely volna ez egy magán
tanintézet részére is, például az úri csalá-
dok gyermekei részére magán elemi iskola!
Ne aludjunk vállalkozó szellemek!

rencz

vattermében

ságok.

etek „Caché-
in, szines és
nyók.

előltők

érkeztek, 261

nt készülnek.

legnyilt!

mozi.

Hol?

Sz. a.

éház

elyiségében

és 12-én.

hétfőn,

incs.

kitűnő konyha.

Öröndű zenekar.

kerhelyiségben

joggal 2 óráig.

ását kérve va-

ntal, kávé-

nyvállala-

utca 13.

keresek

gy megfe-

dő végre

t! Bravo!

etes, hogy a

ajos

t találtam

oda, azóta

stam, nem

ni soha!

teget jö-

an pedig

19. szám

szó vétel.

teget jöve-

háznak 17

az egyik

ló iskola.

gy magán

ri csalá-

ni iskola!

és kö-

sterek.

blását,

n vi-

518

A vasuti állomás közelében

Több házhely, termő gyümölcsös eladó.

Hasonlóképp jó kerti bor is. Értekezhetni:

Dr. Borzsovay Jenő
ügyvédnél.**Lám Sándor**

Ajánlom ujonnan felszerelt

gyári raktáramat,
üveg-, porcellán-, kőedény-, alpakka-
és lámpaárukban a t. vásárló kö-
zönség figyelmébe.Épületivegezést, képkerekezést,
Versenyképes áron váll-
alok és pontosan teljesítek.Árajánlatok bérmentve azonnal küldetnek.
Debrecen, Piac és Hatvan u. sarok.**Kész fehérneműek,**vászon, sifon és batiszt női ingek, nad-
rágok, hálókötösök és alszoknyák,
sima- és himzett kész ágyszoknyák, sel-
luszter és cloth alszoknyák, kásmir és
selyem paplanok, matracok

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók,
hálóingek, gallérok, kényelők, nyakkendők, divatszokkendők.**Szabó Lajos Fiai**divat- vászon és sifon raktára
Debrecen, Rózsa utca 1. sz.
Alapított 1841. évben.**KÖZPONTI DROGUERIA**

Telefon 292. DEBRECEN Telefon 292.

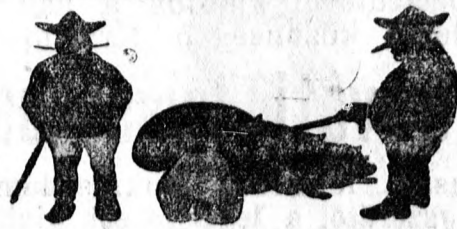
Piac-utca, városház épület. ☐

Csodákat beszélnek
az egész városban a
„Központi drogueria”
husvétii illatszer

kirakatáról.

Ott látjuk a legjobb francia
és angol illatszereket, melyek
igen olcsón beszerezhetők.Deka számra kimérve ere-
deti parfümök is kaphatók.Nagy Lajos kirdetési nagyvállala-
tának irodájából Csapó-utca 13.Horváth Gabri,
Soós Pista.
Tóth Bandi
és Tokaji öcsém
Most vegyetek**hizlalót**Nagyon olcsóért
megkaphatjátok.Az egyik eladó
hizlaló az özvegy
Némethy Mihályné hugomasszonyé, ennek
az ára 3500 pengő forint, — a másik meg
a Juhász Lajos öcsémé, e meg ott van a
Nagy Albert ur hizlalója mellett, ennek az
ára 1600 frt. Ha többet akartok tudni, ne
resteljetez bemenni Nagy Lajosho a hirde-
tési Irodába, Csapó utca 13. sz. alá. Most
pedig Isten áldjon meg benneteket!

Meglepő

Nagy Lajos Hirdetési Nagyvállalatá-
nak Irodája Csapó-u. 13. sz.**Eladó kisebbszerű hizlalók.**A Juhász Lajos ur tulajdonát képező
649 négyszögöl területen levő hizlaló, mely
a Nagy Albert ur hizlalója mellett van, ára
1600 frt. Kerítéssel fölkerítve, van rajta egy
szoba és konyhas lakás, téglából építve,
csereppel fedve.A Némethy Mihály ur hizlalóját elhalá-
lozás miatt özvegye ezennel eladóvá teszi,
ára 3500 frt. Szép nagy telek, van rajta 1
szoba, konyha és spájz, továbbá három
nagy cserepes szin, két nagy akol és jó
vizi kut.

Ujdonságok

**Legszebb maradandó értékű
husvétii ajándék**

tárgyak,

drágakövi ékszerek, arany áruk, valódi ezüst
és chinaezüst tárgyak. **A legpontosabban**
járó zsebórák mesés olcsó árban**Rose Dezső**

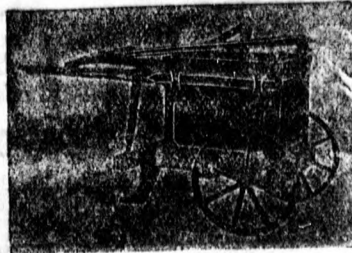
ékszerésznél kaphatók.

Debrecen, Piac-utca 55. szám.

Hungária mellett.

Jzléses

Különlegességek

**A magyar
vasipar****készítményeinek
raktára:****Sesztina Lajos vaskereskedése Debrecen****Kerti teckendők, szőlőpermetezők.**
tüskés kerítéshuzal, kerti padok,
vasbutorok, főzőedények,„Hungária” mángorló
vasárványon.

Porosz fagyaltgépek

„John” mosógép,
facsaró gépek.

A husvétii ünnepek

közledeével ajánlom a nagyérdemű közönség b. figyelmébe

husvétii tojásokban

úsan felszerelt cukrászdámat, egyszerűtől a legdiszesebb kivitelben jutányos árak mellett, továbbá elvállalok a husvétii ünnepekre: mákos és diós patkókra, fagyalatra, parfaitra, krémekre, mindennemű tortákra és süteményekre megrendeléseket úgy helyben mint vidékre a legnagyobb figyelem mellett. — Tisztelettel

RIESZ LIPÓT

cukrász 544
Debrecen. Telefon 6. sz.

Kinél rendeztessünk be lakásainkba

villanyvilágítást,

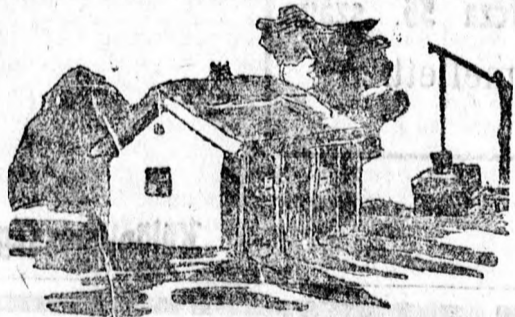
legjobb anyaggal?

FÖLDVÁRI L.

debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat.

Kossuth-utca 1. szám. — Telefon 168.
Költségvetések díjtalanul.

Nagy Lajos hirdetési-nagyvállalatának irodájából Csapó-utca 13.

Eladó tanyák Debrecen alatt!

A Vilmányi János és neje tulajdonát képező 30 kat. hold kitünő minőségű fekete aljas, szántó homokföld, a Csere szélben, tanya száma 99. Van rajta 2 épület, az egyik cserepes és magában foglal 1 szobát, konyhát és 6 lóra való istállót, a másik épület szintén 1 szobát, konyhát és istállót 14 drb. jószágra. A tanyában jó vizű kut van.

A Bucholz József és neje tulajdonát képező Nagycsere 1. sz. tanya, melynek területe 50 kat. hold, a szükséges épületekkel ellátva, igen jó vétel lenne!

A Nagy Ferenc és neje tulajdonát képező Fancsika 10. sz. tanya, melynek területe 14 kat. hold és igen jutányosan megkapható, a megvételhez kevés készpénz kell. Aki földet akar venni olcsóért és kevés pénzzel rendelkezik, az ne szalajtsa el a kínálkozó alkalmat. Igen nagy előnye e tanyának az is, hogy épen az iskola mellett van.

Van rajta teljesen új cserepes épület 2 szobával, konyhával, 2 kamara, 12 darab jószágra istálló, szekérszín és jóvizű kut.

Fizetéses irodai gyakornokot

keresünk, keresk. iskolai érettségivel némi német nyelvismerettel.

Stern József és Testvére

kefegyár részvénytársaság Debrecen.

FAZEKAS IMRE

villamos-világítás és erőátviteli vállalata a legnagyobb szakértelemmel készít mindennemű

villamos-világítás és motorberendezéseket

ujdonság kirakat világításra izzólámpák helyett 150% áram megtakarítás semminemű kezelés. Reklam fényvetők izzólámpákra. Nagy raktár csillárookban úgy mindennemű izzólámpákból, eredeti

Dr. Just Wolfram lámpák átjavított kivitel. gyári ár, automobilon új és használt kivitelben 4300 kor.-tól 10000-ig.

Iroda és műszerészeti műhely Debrecen.
Piac-utca 77, szám. — Telefon 567. szám.

Szalmakalap-lakk

minden színben kapható
Neumann Gyula

Festékkirálynál.

Hatvan utca 8. szám.

Arverési hirdetemény.

A Fischer Károly és fia tasnádi cég által eladott, de a vevő nyiregyházaai cég által át nem vett circa 5400 métermázsza zabot a kereskedelmi törv. 347. 352. §-ai alapján 1909. évi ápril. hó 15 napján délután 3 órakor Debrecenben a debreceni termény- és áru raktár üzleti helyiségében (a raktártelepen) nyilvánosan azonnali hészpénz fizetés mellett elárverezem.

Az áru jelzett raktár telepen megtekinthető.

Debrecen, 1909. ápril. 7-én.

Lestyán Adorján,
kir. közjegyző.

Legfinomabb sütemények, diós, mákospatkók, krémek, parfaik, fagyalaltok.

Urasszonyok figyelmébe.

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmét felhívni arra, hogy

a husvétii ünnepekre

diós és mákos patkók, kalácsok, kuglófok, krémek, parfaik, fagyalaltok, sütemények finom készítését elvállalom és pontosan a megrendelt órára hazaszállítom.

Husvétii ajándékok a legszebb tojások, kicsinyek és nagyok, nyulak gyönyörű kivitelben kaphatók!

Minden alkalomra cukorkák, ajándékok nagy raktárát rendeztem be. Szives megrendelést kér

tisztelettel

Budai Károly, cukrászata

Piac utca 9. sz. Csanak-ház.

Kovács Gyula és Társa női- és gyermek-felöltők divatterme

Debrecen, Főtér 55. (Hungaria kávéház mellett.)

Van szerencsénk a n. é. hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy a tavaszi idény újdonságai, legszebb választékban, divattermünkben raktáron vannak, melyek megtekintésére becses látogatásukkal szerencsételni méltóztassanak.

A tavaszi idény újdonságai: Sima és angol hosszú palettók, **Ottomán** selyem kabátok, kimonok, divatgallérok.

Leány és gyermek felöltők.

Costümök és divataljak minden színben. Szövet, delaine és mosó pongyolák, Jouponok, Csipke, tüll, selyem és szövet Blousok. — Még számos, itt fel nem sorolt cikkek, melyek nagy választékban raktáron vannak.

A legolcsóbb szabott árak mellett szereshetők be.